

List do Rodziców, Terapeutów, Logopedów i Studentów

Coraz większa liczba osób pragnie uzyskać wpis na listę terapeutów, pracujących Metodą Krakowską. Niezmiernie mnie to raduje, ale jednocześnie obarcza ogromną odpowiedzialnością za ludzkie losy. Od jakości prowadzonej terapii zależy, jak dziecko z zaburzeniami rozwoju sprosta wyzwaniom współczesnego świata, jak będzie funkcjonowało i jak z nim będzie żyło jego rodzeństwo i rodzice.

Do tej pory nie było mi trudno podejmować decyzję, kto może zostać wpisany na listę, a kto nie, ponieważ znałam terapeutów, dane mi było oglądać efekty ich pracy, najczęściej byli moimi studentami, z którymi miałam wiele godzin wykładów, ćwiczeń i zajęć w poradni. Obecny system kształcenia (tzw. 3+2) nie pozwala mi ani poznać studentów, ani przekazać im pełni wiedzy. Jeśli sami tego nie uczynią w poczuciu odpowiedzialności za losy drugiego człowieka, nie mogłabym ich do tego nakłonić.

Ta sytuacja jednak się zmieniła, gdy Metoda Krakowska stała się znana w całej Polsce, a także poza jej granicami. Diagnozuję dzieci ze wszystkich regionów Polski, a także z zagranicy wiem, że Rodzice oczekują pomocy i pragną, by liczba terapeutów wciąż się powiększała. Jednak nie może tak się dziać kosztem poziomu terapii. Każdy terapeuta, podejmujący prace Metodą Krakowską musi mieć świadomość odpowiedzialności za swoją pracę, co oznacza nieustanne zdobywanie wiedzy, rozwijanie swoich umiejętności, czytanie publikowanych artykułów i książek.

Ze względu na płynące od rodziców informacje o terapeutach, którzy twierdzą, że pracują zgodnie z 17 technikami Metody Krakowskiej, a nawet ich nie znają, jestem zmuszona do zmodyfikowania zasad uzyskiwania certyfikatu. Otrzymuję wiele listów od terapeutów, którzy chcą być wpisani na listę, ale nie przeczytali do tej pory książek opisujących Metodę Krakowską. Nie można po prostu „wpisać na listę”, jak sądzą młodzi terapeuci, trzeba na to zasłużyć własną pracą terapeutyczną i naukową (w znaczeniu nabywania i poszerzania wiedzy).

Zespół terapeutów-naukowców z Katedry Logopedii i Zaburzeń Rozwoju wciąż pogłębia swoją wiedzę, śledząc wyniki eksperymentów w ośrodkach zagranicznych i prowadząc własne badania. Informacje, jakie przekazywałam słuchaczom warsztatów w latach ubiegłych, poszerzyły się znacznie, co zmusza mnie do weryfikacji zasad przyznawania certyfikatów.

Największym problemem dla terapeutów jest elastyczne budowanie programu terapii dla każdego dziecka, uwzględniając jego doświadczenie życiowe, wiek życia i wiek umysłowy. Wbrew oczekiwaniom nie ma algorytmów postępowania jest wiedza, na podstawie której budowany jest program terapii.

Rodzice dzieci, tak jak terapeuci, są odpowiedzialni za terapię dziecka. Rodzice korzystający z pomocy terapeuty, który jeszcze nie posiada certyfikatu, powinni kontrolować sposób i zakres jego pracy, zadawać pytania o zasadność zalecanych ćwiczeń, prosić o wytyczne do programu oraz o pokazanie sposobu prowadzenia zajęć. Rodzic ma prawo zawsze uczestniczyć w zajęciach. Terapeuta powinien każdorazowo wyznaczyć program ćwiczeń prowadzonych w domu.

Każdy terapeuta ma obowiązek przekazać rodzicom informacje na temat zagrożeń wysokimi technologiami oraz zachęcić do eliminowania z diety białego cukru i „śmieciowego jedzenia”.

Ponieważ sygnuję swoim nazwiskiem każdą rekomendację uznałam, że powinnam, biorąc pod uwagę moją odpowiedzialność za przebieg terapii, mieć możliwość sprawdzenia teoretycznej wiedzy terapeuty podczas rozmowy egzaminacyjnej.

Rozmowa ta, którą chcę przeprowadzić z każdym terapeutą ubiegającym się o certyfikat będzie dotyczyła teoretycznej wiedzy na temat 17 technik Metody Krakowskiej. Zasadą będzie, że ubiegających się o tytuł terapeuty Metody Krakowskiej obowiązuje wiedza zawarta w publikacjach:

- J. Cieszyńska, *Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych. Metoda Krakowska, 2011*
- J. Cieszyńska, *Metody Wywoływania głosek, Kraków 2012*
- J. Cieszyńska M. Korendo, *Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6 roku życia, Kraków 2007*
- J. Cieszyńska-Rożek, *Metoda Krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci. Z perspektywy fenomenologii, neurobiologii i językoznawstwa, Kraków 2013*
- M. Korendo, *Językowa interpretacja świata w wypowiedziach osób z zespołem Aspergera, Kraków 2014*

Egzaminy będą odbywały się w Centrum Metody Krakowskiej lub *on-line*, w terminach uzgadnianych indywidualnie.

Warunki, jakie należy spełnić przed przystąpieniem do egzaminu:

1. Trzy lata pracy jako terapeuta, pracujący wyłącznie metodą krakowską.
2. Pozytywna weryfikacja prowadzonych ćwiczeń na podstawie 3 nagrań filmowych (każde po ok. 15 minut), ukazujących pracę z trójką dzieci na różnych poziomach systemu językowego i funkcji poznawczych.

3. Uczestnictwo w Warsztatach:

- a) Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania®
- b) Programowanie języka dla dzieci z zaburzeniami komunikacji (niesłyszących, autystycznych, z afazją),
- c) Stymulacja mechanizmów lewopółkulowych – usprawnianie pracy lewej półkuli mózgu,
- d) Terapia Neurobiologiczna – podstawowe zasady,
- e) Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych,
- f) Do wyboru warsztat odnoszący się do wybranego zaburzenia, jakim zajmują się terapeuta (afazja u osób dorosłych, Zespół Downa, Zespół Aspergera, zagrożenie dysleksją, dysleksja, wady wymowy, jękanie, dwujęzyczność).

4. Udokumentowane Hospitacje – min. 50 godzin zajęć pod okiem certyfikowanego terapeuty Metody Krakowskiej.

Niektóre uwagi szczegółowe, dotyczące najczęściej pojawiających się błędów w nagraniach przesyłanych do weryfikacji:

1. Sztuczny sposób mówienia do dziecka (nienaturalna intonacja, przeciąganie samogłosek, akcentowanie na ostatnią sylabę, wielokrotne powtarzanie imienia dziecka, mówienie do dziecka, gdy ono wykonuje zadania).
2. Wymuszanie użycia jednej ręki podczas wykonywania czynności, które wykonujemy dwoma rękami (układanie klocków, składanie obrazków z części, przyklejanie elementu). Należy pilnować użycia ręki dominującej w zadaniach:
 - układanie etykietek z samogłoskami, sylabami, wyrazami,
 - układanie sekwencji i szeregów,
 - rysowanie,
 - pisanie,
 - układanie historyjek obrazkowych,
 - wskazywanie/układanie elementu wykluczanego ze zbioru lub pasującego do zbioru,
 - przeliczanie obiektów.
3. Słuchanie programu słuchowego z wolnego pola. Terapeuta ma obowiązek pokazać Rodzicom, jak sobie poradzić z trudnościami w akceptacji słuchawek, ale nie powinien podczas terapii korzystać z programu słuchowego, to jest codziennym zadaniem Rodziców.
4. Brak przejścia do słuchania rzeczowników i czasowników, natychmiast po (nawet szczątkowych) reakcjach głosowych podczas słuchania samogłosek, wykrzyknień i wyrażeń dźwiękonaśladowczych.
5. Zbyt długi czas pozostawiania na etapie rozpoznawania pierwszych paradygmatów sylab. Brak wprowadzania w naukę czytania elementów zabawy, zaskoczenia, innowacji.
6. Brak ćwiczeń manualnych, w tym kontroli chwytu narzędzia.
7. Brak dostosowania poziomu trudności w zależności od przejawianych przez dziecko umiejętności.

8. Brak częstych zmian materiału.
9. Brak motywowania rodziców do pisania Dziennika wydarzeń.
10. Brak budowania zespołu terapeutycznego z rodzicami i rodzeństwem dziecka.

Lista nie wyczerpuje wszystkich pojawiających się błędów, wymieniam te najczęściej dostrzeżone, a także sygnalizowane przez samych rodziców.

Prof. Jagoda Cieszyńska-Rożek

